

Шахмати для дибілів

Михайло Бриних

Шахмати для дибілів

Роман

ЛЬВІВ
ВИДАВНИЦТВО СТАРОГО ЛЕВА
2025

УДК 821.161.2.-7
Б 87

Михайло Бриних

Б 87 Шахмати для дибілів [Текст] : роман / Михайло Бриних. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2025. — 328 с. — (Серія «Новітня класика»).

ISBN 978-966-448-601-6

До книжки увійшли два твори з прозового циклу Михайла Бриниха «Шахмати для дибілів»: однойменний «роман виховання», вперше опублікований 2008-го року, в якому «мальчик Міша» та його наставник доктор Падлючко починають тернистий шлях до «чисто шахматного Грааля», і нова редакція гостросюжетної повісті «Хрустальна свиноферма», що оповідає про метафізичне протистояння незмінних головних героїв та натурального зла в компанії всіляких посіпак облуди та олжі. На кону — доля людства, яку має визначити результат шахової партії між Богом та його древнім рогатим опонентом, але — як це завжди буває у житті — є кілька нюансів...

Твори написані авторським мовним конструктом, в якому кипить суміш лексичної олії та стилістичної смоли, заправлена макабричним народним мовленням.

УДК 821.161.2.-7

ISBN9 78-966-448-349-7
(серія «Новітня класика»)

ISBN 978-966-448-601-6

© Михайло Бриних, текст, 2008, 2011, 2024
© Ольга Лисовська, художнє оформлення, 2025
© Видавництво Старого Лева, 2025

ШАХМАТИ ДЛЯ ДИБІЛІВ

(роман-посібник)

Пролог

Альфа зустрічає Амегу

Мальчик сидів на підлозі, розклавши навколо себе пакети з чіпсами, шоколадні батончики і кукурузяні хлопья. Спершу він жмакав спустошені пакети й відкидав їх убік. Но всі ці обгортки були дуже льогенькі, й тому далеко не відлітали. Так і сидів мальчик, поміж сміття та вкуностей, і ніхто не мішав його мислям. Це продолжалось рівно піннаццять хвилин. Коли до закриття залишилися щитані понти, охраннык рішив пройтись по магазину. Він не дуже любив це діло, патаму шо за цілий день йому добряче набридали усі ці стелажі й полиці, вітрини і стойки, на котрих лежало все, чого може забажати самий ізвращонний пожиратель. Охранныка звали Вася, і він дуже обіжався, коли йому казали: «Слишти, Вася!». Чото він щитав, шо ім'я Вася — обідне й непрілічне, і звучить воно як процес порчі воздуха. Інша річ, коли

до нього звертались: «Васілій Петрович». «Оце вже друге діло», — мисленно розквітав Вася і готувався заподіяти людині, яка до нього так обратилась, ответну любезність.

— Ну що там, Вася?! Всьо нормально, закриваємся? — ето волала продавщиця возле каси, яка уже давно ждала того мгновенія, коли можна буде схватить своє любіме дзеркальце, розміром зі свинячий п'ятак, а другою рукою виколупать із сумочки, потративши на упоїтільні пошуки кілька хвилин, свою не дуже любіму помаду, якою вона пользовалась тіки після роботи. Сама вона не могла об'яснить, чому маже губи імінно цією помадою, і лише тада, коли вертаецця з магазіна. Дома вона витирала її влажною і сухою салфетками (по очіріді) — й опять жи не задумувалась, нафіга нада було мазаця. Дорога була не очінь дальока: продавщиця жила у тому ж кварталі. І верталася всігда ночью. І ліхтарі на її пугті якщо й були, то нікада нормально не світили. У кращому разі — мутно обляпували землю потустороннім свеченієм, якого було недостатньо, дажи шоб роздивитись калюжу під ногами. Словом, непонятна історія з тими губами.

— Нет, так і підем, а магазін хай одкритий стоїть. Всьо равно утром возвращаця — і все по новой. — Васілій Петрович рокотав ці глупі слова розмірено й серйозно, від чого в продавщиці случилось замішатільство.

— Ти шутиш? Вася, ти так шутиш, да?

— Ну да, шучу.

Охраннік був людиною скромною і незлобною, а потому прощав людям і тупость, і невігластво, і острі приступи діареї на робочому місці. Впрочім, якби він работав у магазіні

прибиральником, то, може, й змінив би своє мненіє, — але тільки нащот останнього пункта.

Мальчік чув, що до нього наближаюця тяжолі й опасні шаги, але не зважав на них. Він був погложон погложенієм чіпсів — так міг би подумати сторонній наблюдатіль, позбавлений чуття стилю й нездатний проникнути в тайні закамарки дечкої душі. Бо насправді мальчік не просто сидів і тупо жрав чіпси да шоколадки — він мічтав. Поки шаги охранныка наближали його до розриву з міром чистих фантазій, він намагався виловить з них побільше судьбоносних знаків. Бо мальчік, хоть і був юний годами, проте вже знав, що в житті кожної людини трапляюця знаки, ігнорація каторих призвоить частіше за все до мощних побоїв анонімного характера. Ну, тоість, ти можеш не знать, чому і за що на тебе посипались каратільні піндюліни, но должин понімаь, шо за етім стоїть. А стоїть за етім якийто непойнятий воврімя знак судьби, до якого ти поставився, наче до козявки, що причепилася к пальцю, словно маленька анаконда.

Охраннык підійшов до передостаннього ряда стелажів, на якому був прецтавлений асортімент хлібо-булочних ізделій, озирнувся по боках і ловко стирив одну з маліньких булочок. Він, як ніхто інший, чудово знав, шо цей сектор магазіна не прострелюєця камерами відеоспостереження, патаму шо сам їх і настроїв відповідним чином. Шоб, значить, каждый вечір притирювать собі на пізній ужин булочку-дві. Ні, красти він не любив, просто щитав це маліньким удобством.

Вдруг він почув, як шото заворушилось поблизу. Щурів і мишей у магазіні не водилось, тож Васілій Петрович таки

успів перепугатися, перш ніж акуратно зазирнув за останній ряд полок і побачив отріпного мальчика, що сидів просто на підлозі посеред обгортки від сожраних товарів.

— Ну дак ми закриваємся чи не? — нервний голос продавщиці засвідчив, що губяки свої вона вже намазала і, вірогідно, ізготовилась бряцати ключами.

— Да іди уже, еслі сильно спішиш, я сам закрию, — гукнув охоранник, уставившись на малолетнього сладкоежку, каторий типер тоже поняв, що його уєдінєніє нарушенє. — Я й забув зовсім, що мені нада ще кумові перезвонить.

Васілій вчинив так не із вредності чи ше гірших намірів, а тіки потому, що любив псіхологічні експерименти.

«Значить так, — думав він собі, — ось зара мальчик-обжора должин іспугація й кинутись навтьоки. Він же понімає, що оставація тут опасно. Він должин почувствовать, що я питаюсь ізбавиці од єдиного свідка, а це очінь стрьомно. Еслі він не дибіл — точно кинєція навтьоки».

— Ну, харашо, я пошла, пака!

Двері лязгнули, як гільотіна, і тепер уже настав чірьод Васілію Петровичу дивуватись і підозрювати шото нєладне. Мальчик, вроді нічого не случилось, і далі жував да п'ялився кудись під стелю. Вроді біля нього не охоранник появився, а мелкій павучок сказочного проісхождєнія.

Потупцявши трохи в нїрішитільності, Васілій крякнув (хотя цей звук у його виконанні всьо жи більше нагадував рохкання), підійшов до мальчика й усівся напроти нього, прямо на підлогу. Заботливо сузивши глазки, він спросив:

— Про що ти думаїш?